

פרד"ס יהודה

סעלון שבועי באדיש ע"י יהודה זבולון הלוי קליטניק פ"י

גליון 838 [שנה י"ח]

פרשת שמיני תשפ"ו

שלום אזוי ווי אהרן. (אהבת תורה הגאון ר' פינחס זלמן סג"ל איש הורוויץ)

ידיעות וועגן פריערדיגע ספרים "אהבת תורה". [פרק ל"א]

און חידושים אויף די הגדה מפרדס יהודה

דער ספר אהבת תורה איז א ספר פליאה וואס ער ציילט די אותיות און פסוקים פון די תנ"ך און מאמרי חז"ל און איז מרמז הפלאדיגע רמזים, דער ספר אינהאלט 97 דפים צוטיילט אויף דריי חלקים מגדול עז, אותיות בתורה, שרשים בתורה, לפי סדר הפרשיות, אגב איינע פון די חידושים אויף די הגדה של פסח איז ער מחדש אז עס זענען דא 1820 ווערטער אין די הגדה וואס איז כנגד די 1820 מאל וואס עס שטייט שם הוי' אין די תורה. אויפן מחבר אליין איז נישטא קיין ידיעה, נאר אז ער איז געווען א סופר ומונה תיבות, אויף

די ווערטער

והיו מספרים

ביציאת מצרים

כל אותו הלילה

איז דא די

חידוש פון

הייליגן פלא

יועץ אין זיין

הגדה אז עס

שטייט אז עס

זענען דא 50

מאל דערמאנט

יציאת מצרים

אין די תורה,

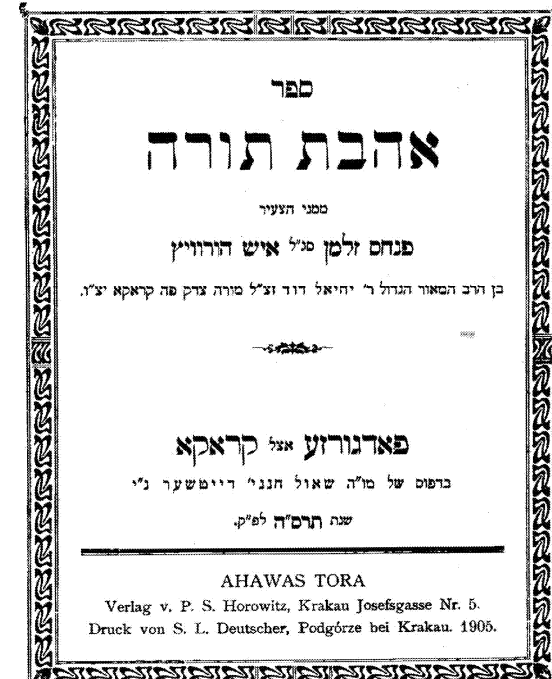
פרעגן די

מפרשים אז

באמת שטייט

98 מאל נאר

דער הייליגער

רמ"ק זאגט אז נאר 50 מאל שטייט וועגן דעם ארויסגיין פון מצרים, זאגט דער פלא יועץ אז עס זענען דא 50 פרקים דרשות אין די הגדה כנגד די 50 מאל יציאת מצרים און והיו מספרים, די תנאים האבן געציילט וויפיל מאל שטייט יציאת מצרים אין די תורה ווייל 50 איז שער הנזין פון קדושה וואס דער אויבערשטער האט אריין געברענגט אין די אידן וואס זענען שוין געווען אין מ"ט שערי טומאה, און דורך די נז"ן שערי קדושה האט דער אויבערשטער זיי ארויסגעלייזט עכ"ל. זיין טאטע איז געווען הגאון רבי יחיאל מיכל דוד סג"ל הורוויץ ז"ל דומ"ץ אין קראקא, זיין זיידע פון זיין מאמעס זייט איז געווען הגאון רבי יוקל הורוויץ ז"ל א אייניקל פון הגאון רבי יצחק הלוי הורוויץ ז"ל רבי איציקל האמבורגר אב"ד אה"ו ובעל מחבר משנת הלוי, ער איז געווען א עניו און שרייבט ער האט געקענט נעמען הסכמות אויפן ספר וז"ל הסכמתי בלבבי שלא ליקח המכמות מגדולי ישראל ואמרתי לספרי מעשיך ירחקוך ומעשיך יקרבוך, ער האט זוכה געווען אז דער ספר איז געברענגט איבעראל ביי די גדולי המפרשים און אלע זענען דאס מפליא, זיע"א

וואס איז געווען די שמחה ביי הקמת המשכן?

וְהָיָה בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וּלְקַנְיֵי יִשְׂרָאֵל: (ט-א) די גמ' (מגילה דף י' ע"ב) ברענגט אז "מסורת בידניו מאנשי כנסת הגדולה כל מקום שנאמר ויהי אינו אלא לשון צער" דארט וואו עס שטייט וְהָיָה מיינט דאס א לשון פון צער, פרעגט די גמ' אז ביי וְהָיָה בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי שטייט "וְהָיָה" ביום און עס שטייט אין א ברייתא אז יענעם טאג וואס מען האט אויף געשטעלט די משכן איז געווען א שמחה פאר הקב"ה די זעלבע שמחה וואס ער האט געהאט ביי בריאת שמים וארץ, ווייל עס שטייט ביי די בריאה אויך "וְהָיָה" ערב "וְהָיָה" בְּקֶרֶב יוֹם אֶחָד. (בראשית א-ה) זעהט מען אז "וְהָיָה" איז אויך א לשון שמחה? ענטפערט די גמ' אז באמת איז געווען א שמחה ביי הקב"ה אבער די "וְהָיָה" איז אויך געווען א צער וואס נדב ואביהוא זענען געשטארבן עכ"ל הגמ', עכ"פ איז געווען א שמחה ביי הקמת המשכן, דאס צו מסביר זיין, ווייל עס שטייט אין אלע הייליגע ספרים אז די תכלית פון די בריאה איז שיתגלה כבוד מלכותו בעולם, אז אויך אין די וועלט זאל אנטפלעגט ווערן כבוד ה', און ביי הקמת המשכן האט משה רבינו געזאגט כִּי הַיּוֹם ה' נִרְאָה אֲלֵיכֶם, אז יעצט וועט דורך די משכן נתגלה ווערן כבוד ה', איז די גאנצע וועלט געווארן מיט ששון ושמחה פון דעם אזוי ווי ביי די תכלית פון די בריאה. (אזור אליהו לרמאן תלמיד קאצק)

פארוואס שטייט אַלֵיכֶם?

כִּי הַיּוֹם ה' נִרְאָה אֲלֵיכֶם: (ט' ד') פארוואס שטייט אַלֵיכֶם? נאר נִרְאָה איז די אותיות אהרן און אַלֵיכֶם איז אותיות מיכאל און מיכאל איז דער שר וואס איז די גוט זאגער פאר כלל ישראל, דער אויבערשטער האט מרמז געווען אז ער גיט פאר אהרן צוויי זאכן, נִרְאָה איז מרומז צו אהרן, אז דער אויבערשטער האט זיך אנטפלעקט צו אים בגלוי, צו ווייזן אז ער איז נתכפר געווארן על מעשה העגל, און אַלֵיכֶם וואס לכבודו האט דער אויבערשטער ממנה געווען "מיכאל" אויף די אידן, דאס מיינט דער פסוק (תהלים קל"ג ב') כִּשְׁמֹן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ יֵרֵד עַל הַזָּקֵן זָקֵן אֶהְיֶה פֶּאֶרְוָאס שטייט צוויי מאל זקן? נאר דער זקן אהרן איז אויף די וועלט, און זקן פון מיכאל למעלה. (פירש הרא"ש על התורה)

רבינו בחיי איז מיישב א רש"י פליאה

וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל מִשְׁפָּאֵל וְאֶל אֶלְעָזָר בְּנֵי יִחְיָאֵל דָּד אֶהְרֹן: (י ד) רש"י איז מפרש דד אֶהְרֹן אז יִחְיָאֵל איז געווען די ברודער פון עֶמְרָם און ברענגט א ראייה פון דעם פסוק (שמות ו יח) וּבְנֵי קָהָת עֶמְרָם וַיִּזְכֹּר וַיִּחְבְּרוּ וַיִּזְכֹּר, זעהט מען אז יִחְיָאֵל איז געווען א פעטער פון אֶהְרֹן, פרעגט דער רבינו בחיי אז דער רש"י איז א פלא, דארף דען רש"י ברענגען דא א ראי' אז יִחְיָאֵל איז געווען די פעטער פון אֶהְרֹן? און ער איז מחדש אז די כוונה פון רש"י איז אז די תורה שרייבט דד אֶהְרֹן, מיינט דאס אז עס איז דא א היקש און זיי זענען געווען גלייך אז אזוי ווי אהרן איז געווען א אוהב שלום ורודף שלום אזוי אויך איז געווען עזיאל. דעריבער שטייט דד אהרן דא אז זיי זענען געווען די זעלבע אוהב שלום עכ"ל רבינו בחיי, לפי"ז קען מען זאגן א רמז אז מען ציילט די ווערטער פון אנפאנג פרשה וְהָיָה בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי ביז דער ווארט דד אֶהְרֹן, איז דא שע"ו 376 ווערטער כמנין שלום, צו מרמז זיין וואס דער רבינו בחיי איז מחדש אין דער דד אֶהְרֹן, אז יִחְיָאֵל איז געווען א אוהב

דער הוסיאטינער רבי איז מותקן א איד וואס איז געווען א גרויסער בעל צדקה אבער נישט א מכנים אורח

דער רבי פרעגט ר' פינחס וואס האט ער צו זאגן אויף דעם און ער פרובירט זיך צו פארענטפערן אבער מען נעמט נישט אן זיין טענה. דער רבי זאגט עס איז דא איין עצה פאר דיר צו בלייבן לעבן און האבן א תיקון, ר' פינחס וואס האט געהאט חרטה האט מסכים געווען וואס דער רבי וועט אים הייסן, און דער רבי זאגט: מוזט תשובה טאן און זיך פארנעמען צו אריינלאזן אורחים זיי געבן עסן און לאזן שלאפן ביי דיר, און אויך מוזטו פארקויפן אלעס וואס דו פארמאגסט און האלב פון דעם אוועק געבן צו א שליש וואס זאל מיט דעם מפרנס זיין די משפחה פון נפטר און מען זאל קענען חתונה מאכן די קינדער, און האלב געלט נעמען פאר דיר צו מאכן דיינע געשעפטן און אויב עס וועט אויספאלן וועסטו מוזן צאלן פון דין חלק, און אויב דו וועסט דאס אלעס מקבל זיין וועסטו האבן א כפרה און וועסט נאך בלייבן א עושר.

ר' פינחס האט זיך דערשראקן פון רבין און צוגעזאגט ער גייט אלעס טאן וואס דער רבי האט אים געזאגט, ווען ער איז אויף געשטאנען האט ער געזען אז עס איז נאר געווען א חלום, דער יצר הרע האט אים פארדרייט און אוועק געמאכט דעם גאנצן חלום, אבער די אנדערע נאכט האט די חלום זיך איבער געזעט, יעצט האט ער דאס אביסל מער ערנסט אנגענומען און ער האט מחליט געווען אז ער וועט פארן קיין הוסיאטין צום רבין, און אויב דער רבי וועט איהם עפעס זאגן אדער מרמוז זיין וועגן חלום איז דאס א סימן אז דער חלום איז אמת. ער איז געפארן קיין הוסיאטין און איז געפארן צום וואוינונג פון רבין און ער ווערט נשתומם צו זען אז דאס איז דער פאלאץ וואס ער האט געזען אין חלום! ער ווערט דערשראקן און ווארט אריין גיין אין פאלאץ און עס איז געווען קאלט און מען הייסט איהם ווארטן אינדרויסן ביז ער ווערט כמעט פארפרוירן, ווען מען האט אים אריינגעלאזט אין חצר האט ער געזען אז דאס איז געווען פונקט ווי עס איז געווען אין חלום, און ווען ער קומט אריין אין גרויסן זאל וואס ער האט געזען אין חלום, האט ער געזען דעם רבין יוצט אנקעגן איהם, האט דער רבי אים צוגערופן און געפרעגט "צו ער איז מסכים וואס מען האט איהם געהייסן טאן אין חלום?" ווען ר' פינחס האט דאס געהערט האט ער אוועק געחלשט! עס האט געדויערט זייער לאנג ביז מען האט איהם דערמינטערט, ווען מען האט איהם צוריק געברענגט האט ער שוין געזען אז דער חלום איז אמת און האט געזאגט אז ער איז מסכים צו אלעס וואס דער רבי האט אים געבעטן! דער רבי האט איהם געזאגט: גוט! אבער זאלסט וויסן מאמער וועסטו נישט אויספאלן וועט נישט זיין גוט פאר דיר! ר' פינחס האט צו געזאגט אז ער גייט גלייך טאן אין דעם, און זיך געזענט פון רבין.

ער האט אנגעהויבן ארויסגיין פון רבין דערווייל האבן געווארט א גרופע פון בחורים אריינצוגיין צום רבין וועגן זיך באפרייען פון מיליטער האט ר' פינחס זיך דערציילט די מעשה, און די גדלות פון זייער הייליגן רבין, און די בחורים האבן שפעטער איבער דערציילט די מעשה פאר די חסידים מיט גרויס התפעלות, און די מעשה איז באקאנט ביי די הוסיאטינער חסידים.

ר' פינחס האט געהאלטען ווארט אלע יארן און ער איז נתקרב געווארן צום רבין ר' מרדכי שרגא זיע"א. ער איז געווארן א נאך גרויסער מכנים אורח און באמת תשובה געטאן. אויך האט די מעשה כמה פעמים דערציילט דער הייליגער סקולענער רבי דער נועם אליעזר זצוק"ל, וואס האט דאס געהערט פון זיין הייליגן טאטן זיע"א.

ר' פנחס האט געהאט גרויסע געשעפטן, און געטיילט אסאך צדקה אבער דער יצר הרע האט אים פארכאפט צו וואוינען צווישן די גויעשע עשירים און געבויט א שיינעם פאלאץ, און געווען שטענדיג פארנומען מיט ארום רייניגן און צו לייגן צו דעם שיינקייט פון פאלאץ. ער האט געמאכט קבלת קהל נאר איינמאל א וואך און די ארעמעלייט האבן נישט געהאט קיין ברירה ווייל ער האט געגעבן א שיינע תנינה.

זייענדיג א בעל צדקה, אבער ער האט נישט מקיים געווען הכנסת אורחים, אין א ווינטערדיגע נאכט ווען ר' פינחס איז געווען אויף א נסיעה איז אנגעקומען א ארימאן א הונגעריגער און האלב פארפרוירענער, דער שומר וואס איז געווען א ווארימע איד האט באקומען רחמנות אויפן ארימאן און איהם אריינגענומען אין קיך און אים געגעבן עסן און געגעבן קליידער זיך צו דערווארימען און האט געהאפט אז ביז ר' פינחס וועט צוריק קומען וועט דער ארימאן אוועק גיין.

אבער דער ארימאן איז געווען קאלט און הונגעריג פון וועג און האט נישט געוואלט ארויסגיין יהיה מה שיהיה. דערווייל איז ר' פינחס אנגעקומען און דער שומר מאכט זיך נישט וויסנדיג אז עס איז דא א ארימאן און ווען ר' פינחס קומט אריין און זעהט דעם ארימאן וואס ווארעמט זיך אן איז ער אריין אין א כעס און שרייט אן דעם ארימאן ער זאל שוין ארויסגיין פון שטוב אבער דער ארימאן וויינט און בעט זיך בתחנונים ער וויל נאר שלאפן אויפן ערד און גלייך אינדערפרי וועט ער גיין אין וועג! אבער ר' פינחס איז געווען הארט ביי זיך און גארנישט געוואלט הערן. און ער רופט זיינע קנעכט און הייסט זיי ארויסשיקן דעם ארימאן.

אינדערפרי זעהט ר' פינחס אז דער ארימאן וואס ער האט אן רחמנות ארויסגעווארפן ליגט שוים, און ער האט געשיקט רופן די חברה קדישא אין געגעבן געלט זיי זאלן געבן כבוד פארן נפטר. יענע נאכט איז די בילד ווי דער ארימאן בעט זיך פאר איהם און ער זעהט ווי דער ארימאן ווערט פארפרוירן און שטארבט אין זיינע אויגן, און לאזט איהם נישט קיין מנוחה ביז ער איז שוין געווארן טאג און ר' פינחס גייט אן מיט זיין לעבן ווי פריערט.

די צווייטע נאכט איז ער שוין געווען מיר און איז גלייך איינגעשלאפן און ער חלומ'ט ווי צוויי שטארקע מענטשן כאפן אים אן און מען פירט איהם צו א אומבאקאנטע אידישע פאלאץ. אזא שיינע פאלאץ האט ער נאך נישט געווען אבער עס איז געווען א שניי און ער איז געווען זייער קאלט און בעט די צוויי מענטשן מען זאל איהם אריינעמען זיך אנצו ווארעמען, האבן זיי אים געזאגט אז מען דארף ווארטן אויפן שומר, און אזוי איז ר' פינחס שיער געווארן פארפרוירן און דער שומר איז אנגעקומען און געעפענט די טיר און ער קומט אריין אין די חצר און זעט א רייכקייט און דאס האט איהם דערמינטערט, דערווייל קומט ער אריין אין א גרויסע זאל און זעהט צוויי דיינים וואס זיצן און זיי זאגן יעצט זאל אריין קומען דער אב"ד הר' מרדכי שרגא דער רבי פון הוסיאטין און דער רבי איז אריינגעקומען און זיך אוועק געזעצט צווישן די דיינים, און דער רבי זאגט זאל דער נפטר זאגן זיין טענה וואס ער האט אויף ר' פינחס און ער האט געזאגט אז ר' פינחס האט איהם פארטריבן אין די קעלט און נישט רחמנות געהאט אויף אים און צוליב איהם איז ער געשטארבן אין די קעלט און יעצט האט זיין משפחה נישט קיין פרנסה און ווער וועט חתונה מאכן זיינע קינדער?

הוצא לאור ע"י "עולם הספרים" מרכז העלמי' לספרים שאינם בנמצא ולספרים עתיקים וכתבי יד צו פארקויפן

תהלים תולדות יצחק נעשכיו שהיה שייך להארמור' מטאש וצוק"ל עם אישור חסר שער הראשון ויש שער למעמדות \$60000 תניא האלף תשמ"ד שחילק הרבי מלובאוויטש י"א ניסן \$850 ספר דיינים ומנהגים לביהכ"נ דחברת אחים ברעסליא תקצ"ג לא ידוע \$2000 9 כרכים אש דת אזורב חסר ח"ז וח"א \$600 סעט מדרש רבה שנת הרה"ק ר' יהוסף הלוי מקאסאן בעל בני שלשים לחתן תרע"ג \$1200 דולר מכסף 1926 מידיו של הרבי מלובאוויטש \$6000 ספר עם חתימת הרה"ק ר' אברהם דוד מבוטשוטש \$12000 חומש ויקרא סלאוויטש עם חתימת הרה"ק ר' חיים מקאסוב בעל תורת חיים \$55000 גמ' שלמד בו הרה"ק ר' איציקל מפשעווארסק \$2000 תהלים שאמר בו הרה"ק ר' שלמה מבאבוב כל חודש אלול תשנ"ה \$15000 מלית קמן של הבית ישראל מגור \$18000 דפוד קדושת לוי מהדורא תנינא תקס"ו חסר השער 61 דפים \$4500 ספר מעבר יבוק וזמאמר \$2000 ספר עם חתימת הרה"ק ר' צדוק הכהן \$48000 רזיאל המלאך שייך להגאון ר' משה סופר אב"ד מיטע פערד ור' שלמה הכהן שטראסער ור' משה זיכערמאן \$1000 מכתב האמרי אמת מגור מבקש מש"ב לעזור לחתן אחיו ומברכו בעשירות \$3500 מכתב הרה"ק ר' מנחם מנדל מפביאניץ הי"ד \$1500 מכתב המנחת אלעזר עם ראשי הקהל לחתונת בתו עם ברכתו \$8000, דולר שביד האדמור' מטאש לחתן הבאבא סאלי \$2000 מכתב ארוך שנת תש"ז מאגדת ישראל ארה"ב מבקשים עזרה מאגדת ישראל לנגדן עזרה חותמים אדמור' מבלאזוב, ר' אלי מאיר בלאך, ר' שמעון שוואב, אלימלך טרעם ור' הענדעלס \$3800 מכתב הרה"ק ר' יחזקאל מאוסטראוואז \$1800 סידור כוונת הרש"ש של אדמור' מהוסיאטין \$18000 סידור של האדמור' מטאש זצ"ל עם הזכרות \$15000 שו"ע יוד ח"ב וחור"מ ח"א סלאוויטש \$3000 כל אחד, ספר אמרי יהודה מהנה"ק מסעקלעדי עם ב' חתימות מהגאון ר' יחיאל מיכל הכהן פריעד בעל תורת יפה בנו של הגאון רב נתנאל בעל פני מבין \$2500 ספר משה משה ב' חתימות מהגאון ר' יחיאל מיכל הכהן פריעד בעל תורת יפה עם הנה \$2500 מכתב הגאון ר' יונתן שטייף תש"א מבקש מר' יעקב רוזנטייל להצילו \$1800 ספר עם חתימת הגאון בעל חמדת שלמה והרה"ק ר' יעקב אדמור' מיעוב בן הרה"ק מטשעבנאוו \$3500 מיר האבן הונדערטער הגדות שאינו בנמצא - 718 - 438 - 16 Ave Brooklyn, NY 11204 USA - 4403

8414 ~ 718 - 633 - 5500 Hours are 12 - 7:30 Fri 11-1:00,

To receive the pardes: pardesyehuda1@gmail.com or pickup in the store from Wednesday. check out our website www.seforimworld.com